

Oulun seudun yleiskaava 2020

Muutos ja laajennus

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

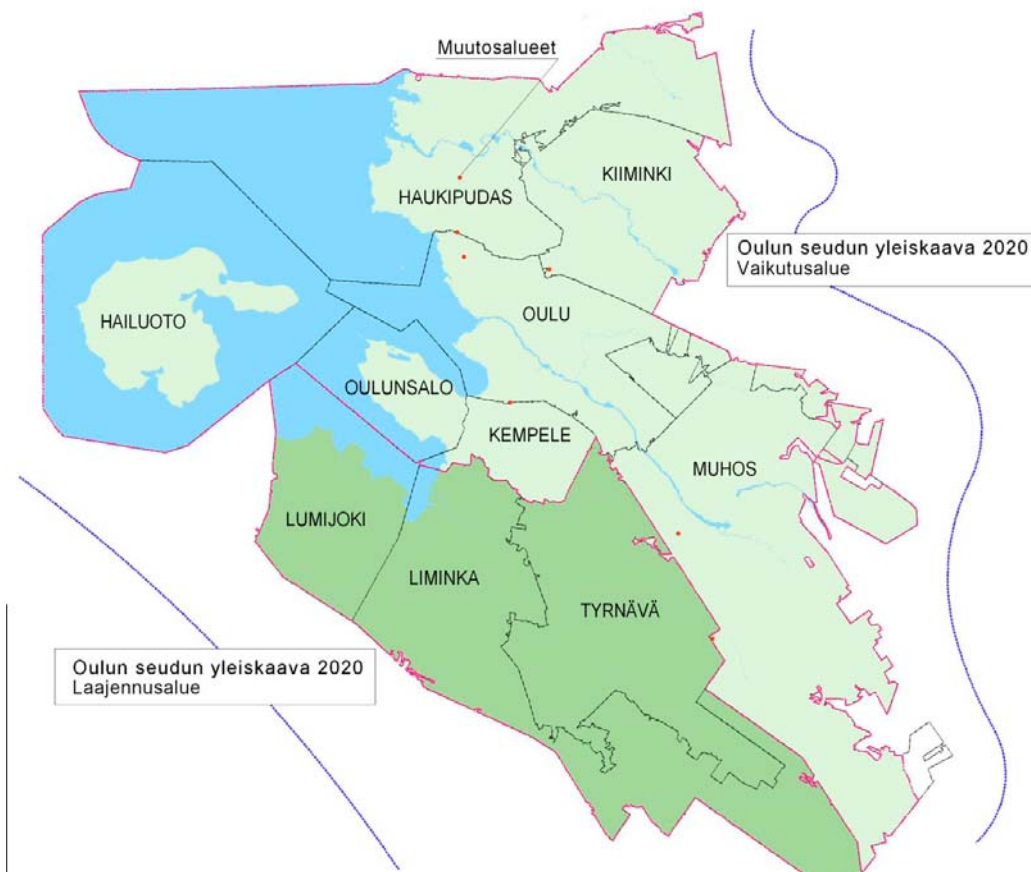
Päivitetty 21.10.2004

Mitä suunnitellaan?

Oulun seudun yleiskaavaa laajennetaan Lumijoen, Limingan ja Tyrnävän kuntien alueelle. Yleiskaavassa esitetään tavoitteellinen yhdyskuntarakenne, keskus- ja liikenneverkko, suojelu- ja virkistysalueet sekä merkittävät seudulliset hankkeet. Tämän lisäksi esitetään luonnon- ja kulttuuriympäristön sekä maiseman kannalta arvokkaat alueet ja kohteet.

Samassa yhteydessä tarkistetaan pohjoiselle seudun osalle vuonna 2003 hyväksyttyä yleiskaavaa Haukiputaan Murtoperässä ja Holstinmäellä, Kempeleen Ouluntullissa, Oulun Ritaharjussa, Kiimingin Yrityspuistossa sekä Muhoksen Sosonaavalla ja Lintusuolla

Seutuvaltuuston hyväksymisen jälkeen yleiskaavan muutos- ja laajennus saatetaan ympäristöministeriön vahvistettavaksi.

Vaikutusalue

Vaikutukset kohdistuvat lähinnä seudun kuntien alueelle. Seudulle sijoittuvat kaupan suuryksiköt voivat vaikuttaa myös muiden kuin Oulun seudun kuntien elinkeinotoimintaan ja asukkaiden ostoskäyttäytymiseen. Myös monitoimi- ja eläinurheilukeskukset keräävät toimijansa seutua laajemmalla alueella ainakin keskuksissa järjestettävien suurten tapahtumien yhteydessä.

Miksi suunnitteluun on ryhdytty?

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kunnat voivat laatia yhteistyönä kuntien yhteisen yleiskaavan, jolla ohjataan yleispiirteisesti maankäyttöä sekä sovitetaan yhteen erilaisia toimintoja. Oulun seudun pohjoiset kunnat allekirjoittivat sopimuksen kuntien yhteisen yleiskaavan laatimisesta kesällä 2001. Edellä mainittuun sopimukseen perustuen seutuvaltuusto hyväksyi Hailuodon, Haukiputaan, Kempeleen, Kiimingin, Muhoksen ja Oulunsalon kunnan sekä Oulun kaupungin yhteisen yleiskaavan elokuussa 2003. Yleiskaava on saatettu ympäristöministeriön vahvistettavaksi.

Vuoden 2002 lokakuussa seudun kunnat laajensivat yhteistyötään ja allekirjoittivat seudun yhteistoimintaa koskevan sopimuksen, jossa yhtenä tavoitteena on yleispiirteisen maankäytön suunnittelu. Tässä vaiheessa Liminka, Lumijoki ja Tyrnävä tulivat mukaan yhteistoimintaan ja seudun pohjoisten kuntien alueille laadittua yleiskaava päätettiin laajentaa myös Limingan, Lumijoen ja Tyrnävän kuntien alueille.

Yleiskaavan tavoitteet

Oulun seudun yleiskaavan tavoitteena on kehittää seutua

- toiminnallisena ja taloudellisena kokonaisuutena
- sosiaalisesti tasapainoisena alueena.
- siten, että arvokas maisema ja hyvin hoidettu miljöö tukevat kaupunkiseudun kasvua ja kehitystä.
- puhtaan ympäristön kaupunkiseutuna.

Väestötavoite laajennusalueella vuoteen 2020

18 900 asukasta eli noin 6 000 nykyistä enemmän

Oulun seudun pohjoisosan kunnissa yleiskaavan tavoite on 222 000 asukasta.

Työpaikkatavoite laajennusalueella vuoteen 2020

4 300 työpaikkaa eli noin 1 100 nykyistä enemmän

Oulun seudun pohjoisosan kunnissa yleiskaavan tavoite on noin 113 000 työpaikkaa

Edellä mainitun lisäksi suunnittelussa on otettava huomioon valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä maakunnalliset tavoitteet. Valtakunnallisesti pidetään tärkeänä, että yhdyskuntarakenne eheytyy ja elinympäristön laatu paranee. Tärkeänä pidetään myös valtakunnallisesti merkittävien kulttuuri- ja luonnonperintöarvojen säilymistä, luonnonalueiden yhtenäisenä säilymistä ja edellytysten luomista seudullisten virkistysalueiden muodostamiselle. Lisäksi tärkeänä pidetään toimivia yhteysverkostoja sekä energiahuoltoa. Valtakunnallisesta näkökulmasta erityisen tärkeää on huomion kiinnittäminen maankohoamisrannikon ominaispiirteiden säilyttämiseen.

Maakuntakaava ohjaa seudun yleiskaavoitusta. Tavoitteena on maakunnan kansainvälisen ja valtakunnallisen aseman vahvistaminen, väestön hyvinvoinnin tasapainoinen edistäminen ja ympäristön elinvoimaisuuden tukeminen. Maakuntakaavassa pidetään tärkeänä

- Oulun seudun kehittämistä kansainvälisenä osaamis- ja toimintakeskuksena ja vetovoimaisena asuin ympäristönä
- Oulun seudun kehittämistä koko Pohjois-Suomea palvelevana logistisena solmupisteenä
- Oulun seudun vetovoiman lisäämistä luonto- ja kulttuuriarvojen hyödyntämällä

Suunnittelun lähtökohdat

Limingassa, Lumijoella ja Tyrnävällä on yhteensä noin 13 200 asukasta ja 3 100 työpaikkaa.

Limingan lakeus on valtakunnallisesti merkittävä maisema-alue. Suunnittelualueella on myös seuraavat valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt

Liminganjokivarren maisemakokonaisuus
Alatemmeksen kulttuurimaisema
Viljelymaisema välillä Lumijoki-Liminka
Lumijoen rantamaisema
Lapinkylän kulttuurimaisema
Temmekesen kirkonkylä
Tyrnäväjoen viljelymaisema kirkonkylältä Keskikylälle
Ängeslevän Alakylä
Ängeslevän Ylipää

Suunnittelualueella on lisäksi noin 190 maakunnallisesti merkittävää kulttuurihistoriallista kohdetta. Kiinteitä muinaisjäännöksiä on noin 70 kpl.

Suunnittelualueella sijaitsevat seuraavat suojelualueet

Luokkuneva-Isonneva
Revonneva-Ruoneva
Liminganlahti
Veneneva-Pelso
Haarasuo
Huhtaneva-Lumineva
Säärenperä ja Karinkannanmatala
Lintusuo

Tyrnävän Kivimaanselkä on maakunnallisesti merkittävä kallioalue. Liminganlahden tasanko on maankohoamisrantaa, jolla on erityistä valtakunnallista arvoa.

Seudun yleiskaavan laajennusalueella jäävät voimaan seuraavat yleiskaavat

1. Lumijoki. Kirkonkylän yleiskaava. 24.4.2003.
2. Lumijoki. Liminganlahden rantaosayleiskaava. 2.6.2000.

Muilta osin seudun yleiskaava tulee korvaamaan samaa aluetta koskevan aikaisemmin hyväksytyt yleiskaavan (MRL 42 §:n 3 mom.).

Kuka kaavatyöhön voi osallistua?

Maankäyttö- ja rakennuslain 62 § edellyttää vuorovaikutusta kaavaa valmisteltaessa. Valmisteluun voivat osallistua yleiskaava- ja vaikutusalueen

- maanomistajat
- asukkaat
- yritysten ja laitosten (esim. koulut ja päiväkodit) työntekijät ja käyttäjät
- elinkeinonharjoittajat (esim. maanviljelijät)

Lisäksi valmisteluun voivat osallistua

- sähkö-, lämpö- ja vesihuoltoyritykset
- viranomaiset (ympäristöministeriö, museovirasto, Ilmailulaitos, Pohjanlahden merenkululaitos, Ratahallintokeskus, Oulun lääninhallitus, Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus,

Pohjois-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Pohjanmaan museo, Tiehallinnon Oulun tiepiiri, Pohjois-Pohjanmaan metsäkeskus)

- Oulun seudun kunnat ja naapurikunnat (Hailuoto, Haukipudas, Kempele, Kiiminki, Liminka, Lumijoki, Muhos, Oulu, Oulunsalo, Tyrnävä sekä Kestilä, Rantsila, Ruukki ja Siikajoki)
- Yhteisöt (Yhdyskuntasuunnittelun seuran Pohjois-Suomen osasto, Pohjois-Suomen SAFA, Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri, MTK, Kauppakamari, tienhoitokunnat, vesiensuojeluyhdistykset, rakennusperinneyhdistykset, kotiseutuyhdistykset, kylätoimikunnat yms.)

Vaikutusten arviointi

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaan kaavaa laadittaessa on vaikutuksia selvitettävä siinä laajuudessa, että voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset

1. ihmisen elinoloihin ja elinympäristöön
2. maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
3. kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
4. alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
5. kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön ja rakennettuun ympäristöön

Alustavaa pohdintaa vaikutuksista

Väestö ja työpaikat

Seudun väestötavoite jo hyväksytyin Oulun seudun yleiskaavan alueella on 222 000 asukasta ja 113 000 työpaikkaa vuoteen 2020 mennessä. Nyt aloitettavan Oulun seudun yleiskaavan laajennusalueella (Liminka, Lumijoki, Tyrnävä) kuntien yhteinen väestötavoite on 18 900 asukasta ja työpaikkatavoite 4 300 työpaikkaa.

Oulun seutu on ollut muuttovoittoinen usean vuoden ajan. Vuonna 1997 tehdyn tutkimuksen 'Oulun kaupunkiseudun muuttoliiketutkimus' mukaan suurin osa muuttajista tulee Pohjois-Suomen muista kaupungeista ja suurimmista kuntakeskuksista. Valtaosa seudulle muuttavista päätyy Ouluun. Oulusta muutetaan kehyskuntiin. Muuton syynä on asuntoon, perhesyihin, lähtöalueen epätyydyttävään ympäristöön sekä talouteen liittyvät tekijät. Liminka, Lumijoki ja Tyrnävä eivät olleet mukana tutkimuksessa. Tutkimuksen tekemisen jälkeen Limingan Tupos ja Tyrnävän Murto ovat seudun uusia asumisen kasvualueita, joille on jatkuvasti ollut muuttohalukkuutta. Voidaan olettaa, että muuttohalukkuus jatkuu edelleen ja muuttajat tulevat suurelta osin Oulusta ja seudun muista kunnista.

Yhdyskuntarakenne

Yleiskaavassa tavoitellaan nykyistä eheämpää yhdyskuntarakennetta. Seudun pohjoisosan yhdyskuntarakenne kasvaa Oulun muodostamasta ytimestä sormimaisesti ympäröiviin kuntiin. Tavoitteena on tiivistää olevaa rakennetta ja sijoittaa uusia asuin- ja työpaikka-alueita paikoille, jotka ovat lähellä nykyisiä palveluja eikä niiden käyttöönotto vaadi kohtuuttomia uusia investointeja kunnalta.

Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen hillitsee kuntien yhdyskuntarakentamisesta ja palvelujen järjestämisestä aiheutuvia kustannuksia. Yhdyskuntarakenteen eheyttäminen merkitsee uusien asuin- ja työpaikka-alueiden osoittamista nykyisten rakentamisalueiden välittömään yhteyteen ja kehitettävänä osoitetaan alueita, jotka sijaitsevat hyvillä paikoilla ja niiden kehittäminen on edullista. Tämä saatetaan kokea uhkana alueilla, jotka sijaitsevat kaukana palveluista ja tästä syystä ovat alueita, joiden kehittämistä ei seudulla pidetä ensisijaisena.

Keskusverkko

Seudun keskusverkon rungon muodostavat kuntakeskukset. Verkkoa täydentävät alue-, paikallis-, lähi- ja kyläkeskukset. Oulun seudun yleiskaava 2020 hyväksymisen jälkeen kaupan suuryksiköiden sijoittumista Oulun seudulla on selvitetty Entrecon Oy:n toimesta. Selvityksessä on esitetty joitakin seudun yleiskaavasta poikkeavia kaupallisten palvelujen alueeksi soveltuvia alueita. Selvityksen esityksistä tullaan keskustelevaan. Jos hyväksytyn yleiskaavan tarkistaminen katsotaan tarpeelliseksi selvityksen johdosta, yleiskaavaa muutetaan. Mahdolliset hyväksytyn yleiskaavan tarkistukset tehdään yleiskaavan laajennuksen yhteydessä.

Liikenneverkko

Oulun seudun liikennejärjestelmä 2020-suunnitelma on laadittu koko Oulun seudulle hyväksytyin yleiskaavan laadinnan yhteydessä. Liikennejärjestelmässä eikä liikenneverkossa ole odotettavissa merkittäviä muutoksia tehtyyn suunnitelmaan.

Suojelu- ja virkistysalueet

Yleiskaavan suojelualueet perustuvat jo tehtyihin suojelupäätöksiin. Seudun viherverkostoa pyritään kehittämään yhtenäiseksi virkistys- ja vapaa-ajanalueiden verkostoksi, johon kuuluvat seudun merkittävimmät virkistysalueet. Yleiskaavan laajennusalueelta verkoston osaksi tulevat alueet, joilla jo nykyisin on seudullista virkistyskäyttöarvoa. Valtakunnallisesti merkittävä maisemallisesti arvokas Limingan lakeuden uhkana on viljelemättömyys/hoitamattomuus ja yhdyskuntarakenteen laajeneminen maisema-alueelle.

Seudulliset hankkeet

Seudun pohjoihin osiin yleiskaavaa laadittaessa seudullisina hankkeina keskusteltiin eläinurheilukeskuksesta ja monitoimikeskuksesta. Monitoimikeskukselle on löytynyt paikka Ylikiimingistä ja eläinurheilukeskuksen paikaksi on esitetty Virpiniemeä. Monitoimikeskus on valituksen aiheena sekä maakuntakaavassa että seudun hyväksytyssä yleiskaavassa. Eläinurheilukeskuksen sijoittaminen Virpiniemeen ei ole aiheuttanut vastustusta. Vaihtoehtoisena eläinurheilukeskuksen paikkana on ollut esillä Limingan Tupos.

Vaikutukset arvioidaan edellä esitettyä alustavaa pohdintaa tarkemmin yleiskaavan luonnosvaiheessa, jolloin osallisilla on mahdollisuus ottaa kantaa vaikutusten arviointiin. Vaikutusten arviointi perustuu olemassa oleviin selvityksiin. Vaikutusten arvioinnin perusteella luonnosta tarkennetaan ehdotukseksi siten, että mahdolliset nykytilannetta heikentävät vaikutukset jäävät mahdollisimman pieneksi.

Mistä löytyy tietoa yleiskaavasta ja sen vaiheista?

Yleiskaavaa koskevat kuulutukset julkaistaan Kalevassa, ja Rantalakeudessa sekä Rantapohjassa, Lakeuden Joutsenessa, Oulunsalo-lehdessä ja Tervareitissä. Yleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma, luonnos ja ehdotus pidetään nähtävänä seudun kuntien kuntantaloilla sekä internetissä kuntien kotisivuilla. Lisätietoja yleiskaavan laajennuksesta antavat

Kalevi Klapuri	Hailuodon kunta	puh. 08-8100 634, 040 5409 225	kalevi.klapuri@hailuoto.fi
Markku Uusimaa	Haukiputaan kunta	puh. 08-887 4345, 0400-585 443	markku.uusimaa@haukipudas.fi
Pekka Salmela	Kempeleen kunta	puh. 050-4636 503	pekka.salmela@kempele.fi
Hilkka Lempiäinen	Kiimingin kunta	puh. 08-819 3254, 040-575 8084	hilkka.lempiainen@kiiminki.fi
Jukka Weisell	Limingan kunta	puh. 08-520 3700, 0500 683 219	jukka.weisell@liminka.fi
Eino Jakkula	Lumijoen kunta	puh. 08-387 122, 040 508 0297	eino.jakkula@lumijoki.fi
Kalle Huusko	Muhoksen kunta	puh. 08-533 0401, 050-576 1491	kalle.huusko@muhos.fi
Jouko Leskinen	Oulunsalon kunta	puh. 08- 5203 131, 050-388 6820	jouko.leskinen@oulunsalo.fi
Paula Korkala	Oulun kaupunki	puh. 08-558 41252	paula.korkala@ouka.fi
Simo Pöllänen	Tyrnävän kunta	puh. 08-5450 209,050-4309239	simo.pollanen@tyrnava.fi
Maankäytönsuunnittelija Anne Leskinen, Ympäristötaito Oy		puh. 08-88 3030 tai 040 7466351	anne.leskinen@airix.fi
Liikennejärjestelmäsuunnittelija Vesa Verronen, Insinööritoimisto Liidea Oy		puh. 08-8810 301 tai 040 742 0806	vesa.verronen@liidea.net

Milloin ja miten yleiskaavan valmisteluun voi osallistua

OAS oli nähtävänä tammi-helmikuussa 2004

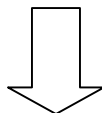
Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS).

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa kerrotaan mitä aiotaan tehdä ja milloin sekä kuka ja miten suunnitteluun voi osallistua.

Päivitetty suunnitelma pidetään nähtävillä kuntien ilmoitustauluilla ja internetissä kuntien kotisivuilla. Nähtävilläolosta kuulutetaan Kalevassa ja Rantalakeudessa sekä Rantapohjassa, Lakeuden Joutsenessa, Oulunsalo-lehdessä ja Tervareitissä.

Jos osallinen on tyytymätön OAS:n sisältöön, hänellä on ennen kaavaehdotuksen asettamista julkisesti nähtävillä mahdollisuus esittää neuvottelun käymistä osallistumis- ja arviointisuunnitelman riittävydestä. Jos suunnitelma on ilmeisesti puutteellinen, alueellisen ympäristökeskuksen on viivytyksettä järjestettävä Oulun seudun kanssa neuvottelu suunnitelman täydennystarpeiden selvittämiseksi. (MRL 65 §).

Marraskuu 2004

Yleiskaavaluonnos

Luonnoksessa esitetään alustava suunnitelma siitä, miten maankäyttö ja liikenne yleiskaava-alueella järjestetään.

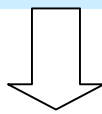
Yleiskaavaluonnos pidetään nähtävillä mielipiteiden ilmaisemista varten kuntien ilmoitustauluilla ja internetissä kuntien kotisivuilla.

Nähtävilläolosta tiedotetaan Kalevassa, ja Rantalakeudessa sekä Rantapohjassa, Lakeuden Joutsenessa, Oulunsalo-lehdessä ja Tervareitissä.

Luonnos esitellään nähtävilläolonaikana kunnissa pidettävissä yleisötilaisuuksissa, joissa osallisilla on mahdollisuus keskustella luonnoksesta suunnittelijoiden kanssa.

Osalliset voivat ilmaista mielipiteensä yleiskaavaluonnoksesta kirjallisesti tai suullisesti seutuhallitukselle nähtävilläolonaikana. (MRL 62 § ja MRA 30 §).

Syyskuu 2005

Yleiskaavaehdotus

Ehdotuksessa esitetään mielipiteiden johdosta tarkistettu suunnitelma siitä, miten maankäyttö ja liikenne yleiskaava-alueella järjestetään. Seutuvaltuusto hyväksyy yleiskaavaehdotuksen, minkä jälkeen ehdotus saatetaan ympäristöministeriön vahvistettavaksi.

Yleiskaavaehdotus pidetään 30 päivän ajan julkisesti nähtävillä kuntien ilmoitustaululla ja internetissä kuntien kotisivuilla.

Nähtävilläolosta tiedotetaan Kalevassa, ja Rantalakeudessa sekä Rantapohjassa, Lakeuden Joutsenessa, Oulunsalo-lehdessä ja Tervareitissä.

Ehdotus esitellään nähtävilläolonaikana kunnissa pidettävissä yleisötilaisuuksissa, joissa osallisilla on mahdollisuus keskustella ehdotuksesta suunnittelijoiden kanssa.

Osalliset voivat esittää kirjallisen muistutuksen ehdotuksesta seutuhallitukselle nähtävilläolonaikana. (MRL 65 § ja MRA 19 §).